

การจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนเป็นนิติบุคคล

นายมงคล อธิกุลวงศ์
ผู้อำนวยการกลุ่มกิจการคณะกรรมการและยุทธศาสตร์
ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน

กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตร

พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548
และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562

พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน

พ.ศ. 2548

มาตรา 3

“วิสาหกิจชุมชน” หมายความว่า กิจกรรมของชุมชนเกี่ยวกับการผลิตสินค้า การให้บริการ หรือการอื่น ๆ ที่ดำเนินการโดย คณะบุคคลที่มีความผูกพัน มีวิถีชีวิตร่วมกัน และรวมตัวกันประกอบกิจการดังกล่าว ไม่ว่าจะ เป็นนิติบุคคลในรูปแบบใดหรือไม่เป็น นิติบุคคล เพื่อสร้างรายได้และเพื่อการพึ่งพา ตนเองของครอบครัว ชุมชนและระหว่าง ชุมชน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ประกาศกำหนด

พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน

(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562

มาตรา 8 เพิ่มมาตรา 26/1 ในพระราชบัญญัติฯ พ.ศ. 2548

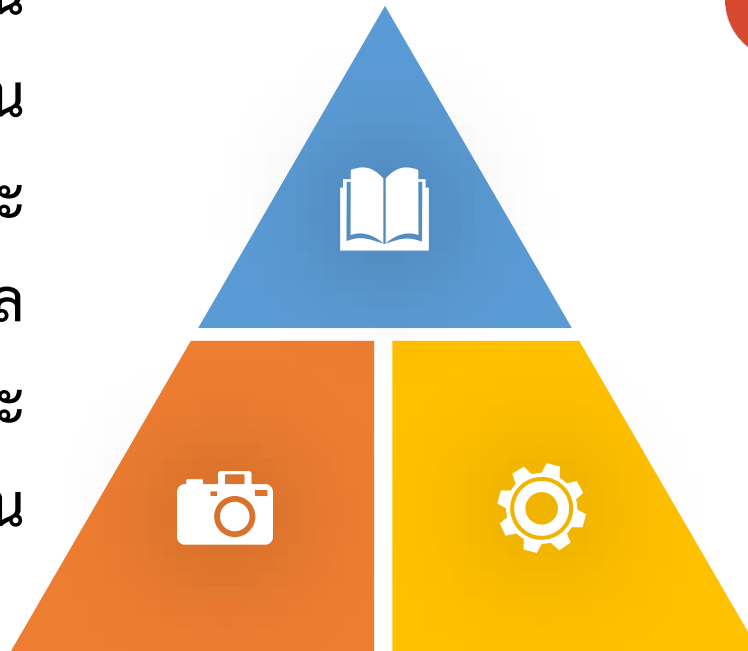
มาตรา 26/1 เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกและลด ขั้นตอนของวิสาหกิจชุมชน ในการติดต่อกับส่วนราชการหรือหน่วยงานของ รัฐให้กรมส่งเสริมการเกษตรหรือสำนักงานเกษตรจังหวัดแล้วแต่กรณี ทำ หน้าที่เป็นศูนย์บริการรับเรื่อง ประสานงาน ติดตามผลการดำเนินการให้แก่ วิสาหกิจชุมชนที่ประสงค์จะขอจัดตั้งเป็นนิติบุคคลในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งนี้ ไม่เป็นการตัดสิทธิวิสาหกิจชุมชนที่ประสงค์จะดำเนินการติดต่อกับส่วน ราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องด้วยตนเอง เมื่อได้รับคำขอจาก วิสาหกิจชุมชนตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ส่งคำขอไปยังส่วนราชการหรือ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการต่อไป

กรมส่งเสริมการเกษตรอาจจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกับส่วน ราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดวิธีการในการ ดำเนินการรับเรื่องและส่งต่อคำขอในเรื่องต่าง ๆ ของวิสาหกิจชุมชน ทั้งนี้ ภายใต้กฎหมายว่าด้วยการนั้น

สภาพของวิสาหกิจชุมชน

วิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนตาม พ.ร.บ.ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนฯ
มีสภาพคงเดิมตามสภาพก่อนจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชน

1 กลุ่มบุคคลที่รวมตัวกัน
จดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชน
เพื่อประกอบกิจการ มีสถานะ
เป็นคณะบุคคลที่ไม่เป็นนิติบุคคล
ตามประมวลกฎหมายแพ่งและ
พาณิชย์เรียก “ห้างหุ้นส่วน
สามัญ”

2 คณะบุคคลที่มีฐานะเป็น
นิติบุคคล เช่น กลุ่มเกษตรกร
เมื่อยื่นจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจ
ชุมชน จะเป็นวิสาหกิจชุมชนที่มี
สถานะเป็นนิติบุคคล

นิติบุคคล

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา 65 นิติบุคคลจะมีขึ้นได้ก็แต่ด้วยอาศัยอำนาจแห่งประมวลกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่น

มาตรา 66 นิติบุคคลย่อมมีสิทธิและหน้าที่ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ หรือกฎหมายอื่น ภายในขอบแห่งอำนาจหน้าที่หรือวัตถุประสงค์ที่ได้บัญญัติหรือกำหนดไว้ในกฎหมาย ข้อบังคับ หรือตราสารจัดตั้ง

รูปแบบของนิติบุคคล

01

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ห้าง
หุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด บริษัท
มหาชนจำกัด มูลนิธิ สมาคม

02

พระราชบัญญัติสหกรณ์
สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร

03

พระราชบัญญัติสถาบันการเงินประชาชน พ.ศ. 2562
(30 เม.ย. 62) (28 ส.ค. 62)
สถาบันการเงินประชาชน (องค์กรการเงินชุมชน)

สถานที่จดทะเบียนนิติบุคคล

01

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
สำนักงานพาณิชย์จังหวัด, กรมพัฒนา
ธุรกิจการค้า + 6 เขต (กทม.) และยื่น
ทาง Internet

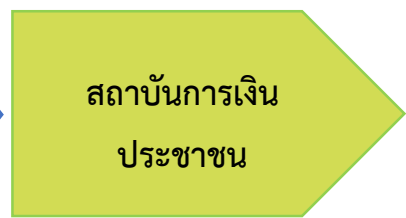
02

พระราชบัญญัติสหกรณ์
สำนักงานสหกรณ์จังหวัด

03

พระราชบัญญัติสถาบันการเงินประชาชน พ.ศ. 2562
(30 เม.ย. 62) (28 ส.ค. 62)
ธนาคารผู้ประสานงาน (ชกส., ออมสิน)

แนวทางการเลือกรูปแบบนิติบุคคล

กลุ่มเกษตรกร/สหกรณ์ จดทะเบียนนิติบุคคลได้ที่สำนักงานสหกรณ์จังหวัด

ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล/ห้างหุ้นส่วนจำกัด/บริษัทจำกัด จดทะเบียนนิติบุคคลได้ที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัด

สถาบันการเงินประชาชน จดทะเบียนนิติบุคคลได้ที่ รกส. ออมสิน

การจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนจำกัด ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล

หลักฐาน/ข้อมูลที่ใช้

---

1. ชื่อของห้างหุ้นส่วน
2. วัตถุประสงค์ของห้าง
3. ที่ตั้งสำนักงานแห่งใหญ่และ/หรือสาขา
4. ชื่อ ที่อยู่ อายุ สัญชาติ และสิ่งทีนำมาลงหุ้น
5. ชื่อผู้เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ (ต้องเป็นหุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิด) กรณีเป็นห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคลผู้เป็นหุ้นส่วนสามารถเข้าเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการได้ทุกคน
6. ข้อจำกัดอำนาจหุ้นส่วนผู้จัดการ (ถ้ามี)
7. ตราสำคัญของห้าง
8. รายการอื่น ๆ ที่เห็นสมควรให้ประชาชนทราบ (ถ้ามี)

ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด
ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล

1

การจดทะเบียนจัดตั้งห้างหุ้นส่วน 1,000 บาท

2

หนังสือรับรองฉบับละ 200 บาท

3

ใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนฉบับละ 100 บาท

4

รับรองเอกสารคำขอจดทะเบียนหน้าละ 50 บาท

การจดทะเบียนบริษัทจำกัด

หลักฐาน/ข้อมูลที่ใช้

---

1. ชื่อของบริษัท
2. ที่ตั้งสำนักงาน/สาขา เลขรหัสประจำบ้านของที่ตั้งสำนักงาน, E-mail, โทรศัพท์ของบริษัทหรือกรรมการและหรือชื่อหรือที่อยู่เว็บไซต์ (URL) ที่ใช้ประกอบธุรกิจ
3. วัตถุประสงค์ของบริษัท
4. ทุนจดทะเบียน จะต้องแบ่งเป็นหุ้นๆ มีมูลค่าหุ้นเท่าๆ กัน (มูลค่าไม่ต่ำกว่า 5 บาท)
5. ชื่อ ที่อยู่ อายุ หมายเลขโทรศัพท์เลขที่บัตรประชาชน อาชีพ และจำนวนหุ้นที่ผู้เริ่มก่อการจองซื้อไว้
6. ชื่อ ที่อยู่ อายุ หมายเลขโทรศัพท์เลขที่บัตรประชาชน ของพยาน 2 คน

การจดทะเบียนบริษัทจำกัด (ต่อ)

หลักฐาน/ข้อมูลที่ใช้

---

7. ชำระค่าอากรแสตมป์ 200 บาท

8. ข้อบังคับ (ถ้ามี)

9. จำนวนทุน (ค่าหุ้น) ที่เรียกชำระแล้ว อย่างน้อยร้อยละ 25 ของทุนจดทะเบียน

10. ชื่อ ที่อยู่ อายุ สัญชาติ หมายเลขโทรศัพท์ เลขที่บัตรประชาชน ของกรรมการ

11. รายชื่อหรือจำนวนกรรมการที่มีอำนาจลงชื่อแทนบริษัท (อำนาจกรรมการ)

12. ชื่อ เลขทะเบียนผู้สอบบัญชีรับอนุญาตพร้อมค่าตอบแทน

13. ชื่อ ที่อยู่ สัญชาติอาชีพ เลขที่บัตรประชาชน และจำนวนหุ้นของผู้ถือหุ้นแต่ละคน

14. ดวงตราสำคัญ (ถ้ามี)

ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียน บริษัทจำกัด

- 1 จดทะเบียนหนังสือบริคณห์สนธิ 500 บาท
- 2 จดทะเบียนจัดตั้งบริษัทจำกัด 5,000 บาท
- 3 หนังสือรับรองรายการละ 40 บาท
- 4 ใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนฉบับละ 100 บาท
- 5 รับรองสำเนาเอกสารคำขอจดทะเบียนหน้าละ 50 บาท

พระราชบัญญัติสถาบันการเงินประชาชน พ.ศ. 2562

(30 เม.ย. 62) (28 ส.ค. 62)

องค์กรการเงินชุมชนที่จะยื่นคำขอจดทะเบียนเป็นสถาบันการเงินประชาชน ต้องได้รับความเห็นชอบจากสมาชิกขององค์กรการเงินชุมชนด้วยมติไม่น้อยกว่าสามในสี่ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่ขององค์กรการเงินชุมชนนั้น และ

1. จัดทำงบการเงินประจำปีต่อเนื่องกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองปี
2. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการทำงานมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี
3. มีทุนที่ชำระแล้ว เป็นจำนวนไม่ต่ำกว่าห้าแสนบาท
4. ผลการดำเนินงานเป็นกำไรต่อเนื่องกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองปี

มาตรา 18 สถาบันการเงินประชาชนที่ได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้

ให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล

ทำไมต้องจดทะเบียนนิติบุคคล

เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้ที่ทำธุรกรรม
กับวิสาหกิจชุมชน โดยเฉพาะธุรกิจที่มีการ
ซื้อขายกับวิสาหกิจชุมชน หรือธนาคารที่
วิสาหกิจชุมชนทำธุรกิจด้วย ตลอดจน
สมาชิกของวิสาหกิจชุมชนเอง

ข้อดีของการเป็นนิติบุคคล

1

วิสาหกิจชุมชนสามารถถือครองทรัพย์สินได้โดยใช้วิสาหกิจชุมชน เช่น อาคาร สิ่งก่อสร้าง และการเปิดบัญชีธนาคาร

2

แยกบัญชีรายได้ของวิสาหกิจชุมชนออกจากบัญชีของประธานฯ หรือสมาชิกที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลด้านการเงินของวิสาหกิจชุมชน ทำให้ไม่เกิดภาระทางภาษีกับสมาชิกดังกล่าว

3

สามารถขอรับการส่งเสริมหรือเข้าร่วมมาตรการต่างๆ ของรัฐได้ง่ายขึ้น โดยเฉพาะโครงการที่เกี่ยวข้องกับมาตรการทางการเงิน

4

เสียภาษีน้อยลงเมื่อเปรียบเทียบกับวิสาหกิจชุมชนที่มีสภาพเป็นบุคคลธรรมดา หรือได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้ (กรณีเป็นสหกรณ์ หรือกลุ่มเกษตรกร)

ภาระของนิติบุคคล

---

1. จัดทำบัญชีตามมาตรฐานการบัญชี (บัญชีรายวัน บัญชีแยกประเภท บัญชีสินค้า และบัญชีประเภทอื่นตามความจำเป็น)
2. ต้องปิดบัญชีครั้งแรกภายใน 12 เดือน และปิดบัญชีทุกรอบ 12 เดือน
3. จัดทำงบการเงิน
4. นำส่งงบการเงินต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า
5. จัดทำสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้น (บจก.)
6. จัดประชุมสามัญผู้ถือหุ้น (บจก.)
7. จัดให้มีผู้สอบบัญชี (บจก.)
8. เสียภาษี

การเสียภาษีของวิสาหกิจชุมชน

บุคคลธรรมดา	นิติบุคคล
ต้องขอมีเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร	ใช้เลขทะเบียนนิติบุคคลเป็นเลขประจำตัวผู้เสียภาษี
คำนวณภาษีจากเงินได้สุทธิ (รายได้ - ค่าใช้จ่าย - ค่าลดหย่อน)	คำนวณภาษีจากกำไรสุทธิ (รายได้ - รายจ่าย)
ยกเว้นภาษีเงินได้หากมีรายได้ไม่เกิน 1.8 ล้านบาท แต่ต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา หากมีรายได้เกิน 1.8 ล้านบาท คิดภาษีตามอัตราก้าวหน้า สูงสุด 35%	ยกเว้นภาษีเงินได้ หากมีกำไรสุทธิไม่เกิน 3 แสนบาท กำไรสุทธิที่เกิน 3 แสนบาท แต่ไม่เกิน 3 ล้านบาท เสียภาษี 15 % กำไรสุทธิเกิน 3 ล้านบาทขึ้นไป เสียภาษี 20%
หากมีผลประกอบการขาดทุน ยังต้องเสียภาษีเงินได้	หากมีผลประกอบการขาดทุน สามารถนำผลขาดทุนสุทธิไปหักกำไรปีต่อไปได้สูงสุดถึง 5 ปี

ตัวอย่างการคำนวณภาษีของวิสาหกิจชุมชน

บุคคลธรรมดา (หักค่าใช้จ่ายตามจริง)		นิติบุคคล	
รายได้	4,000,000	รายได้	4,000,000
<u>หัก</u> ค่าใช้จ่าย (จริง)	(3,730,000)	<u>หัก</u> ค่าใช้จ่าย (จริง)	(3,730,000)
<u>หัก</u> ค่าลดหย่อน	(120,000)	<u>หัก</u> ค่าทำบัญชี + สอบบัญชี	(62,000)
เงินได้สุทธิ	150,000	กำไรสุทธิ	208,000
คำนวณภาษีต้องชำระ (วิธีที่ 1) ตามอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (150,000 ยกเว้น)	-	คำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล (กำไรสุทธิไม่เกิน 300,000 ยกเว้นภาษี)	-
คำนวณภาษีต้องชำระ (วิธีที่ 2) 0.5% x เงินได้พึงประเมิน (0.5% x 4,000,000)	20,000		
ชำระภาษีจากวิธีที่สูงกว่า	20,000	ภาษีที่ต้องชำระ	-

Thank you